

***PIECELIES UN NOBALSO!
KĀ ES VARU VEICINĀT
PILSONU LĪDZDALĪBU
VĒLĒŠANĀS?***

Projektu veidoja:

Marta Mengote, Krista Savicka, Nikolass Jansons, Daniels Jemeljanovs, Dāvis Biezbārdis,
Artis Brazauckis, Diāna Grantiņa, Kristers Ozols, Lelde Rādena, Luīze Straģe un Vendija
Volosovska

Demokrātija, radusies no grieķu valodas *dēmos* jeb tauta un *kratos* jeb vara, ir politisks režīms, kurā galvenā vara pieder tautai, kas pati vai ar vēlētu personu starpniecību lemj un pieņem svarīgus lēmumus. Viens no demokrātijai raksturīgajiem procesiem ir vēlēšanas. Arī Latvijā tiek praktizēta demokrātija, sekojoši - arī vēlēšanas.

Pirmās demokrātiskās vēlēšanas Latvijā norisinājās 1922.gada aprīlī - 1.Latvijas Parlamenta jeb Satversmes sapulces vēlēšanas. Vairāk kā simts gadus vēlāk, mūsdienās, notiek dažādu veidu vēlēšanas. Valstiskā līmenī tās ir Saeimas vēlēšanas, reģionālā līmenī - pašvaldību. Šis demokrātiskais process mūsu sabiedrībā iesakņojies tik ļoti, ka ne reti arī sadzīviskās situācijās izvēlamies balsošanas metodi arī sadzīvisku lēmumu pieņemšanai. Vēlēšanas kā process dod balstiesīgajiem piedalīties, ietekmēt un mainīt valstī esošo situāciju

Tomēr, neskatoties uz to, ka balsošana nodrošina objektivitāti, balstoties uz cilvēku viedokli un vēlmēm, 14. Saeimas vēlēšanās, kas norisinājās 2022.gada 1.oktobrī, piedalījās 59,41% no balstiesīgajiem Latvijas pilsoņiem. Arī 11. Saeimas, 12. Saeimas un 13.Saeimas vēlēšanu aktivitāte nepārsniedza 60% robežu (<https://sv2022.cvk.lv/pub/velesanu-rezultati>). Savukārt, Bauskas novada pašvaldības vēlēšanās, kas norisinājās 2021.gada 5. jūnijā piedalījās tikai 27,41% balstiesīgo - aktivitāte, kas bijusi zemāka par kopējo Latvijā (<https://pv2021.cvk.lv/pub/bauskas-novads/velesanu-rezultati>). 2019.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās novērojami līdzīgi rezultāti, kur pie vēlēšanu urnām devās 33,53% balstiesīgo (<https://epv2019.cvk.lv/pub/aktivitate>).

Balstoties uz šo informāciju, ir skaidrs, ka Latvijā, gluži kā citās Eiropas Savienības valstīs, ir ievērojami zema vēlēšanu aktivitāte. Ir skaidrs, ka zema vēlēšanu aktivitāte ir vispārēja problēma, tomēr tuvāk esam izvēlējušies izpētīt jauniešu attieksmi pret vēlēšanām.

Problēmu ietekmējošie faktori ir dažādi. Bieži pirms vēlēšanām vai vēlēšanu laikā tiek popularizēta ideoloģija, ka indivīda balss neko nemaina, tāpēc nav "jēga" doties balsot, noniecinot savas tiesības ietekmēt valstī notiekošos procesus. Rezultātā zūd ne tikai personīgā iniciatīva balsot, bet līdzīgs domāšanas veids izplatās sabiedrībā, atturot lielu daudzumu balsstiesīgo no balsošanas.

Par izvēli atturēties no balsošanas var kalpot arī uzticības zudums varai. Nereti persona, novērojot valstī vai reģionā esošo situāciju un tā konstanti nemainīgo vai lejup slīdošo stāvokli, kuru nav bijis iespējams mainīt vairāku, piemēram, Saeimas sasaukumu laikā, visticamāk kādā brīdī pārstās iesaistīties vēlēšanu procesā.

Vēl kā būtisku faktoru zemā vēlēšanu aktivitātē ir svarīgi izvirzīt informācijas trūkumu. Daļai sabiedrībai ir izteikti virspusējas zināšanas par politiku un politiskajiem procesiem, kas nozīme, ka, ja šīs personas izvēlas balsot, viņi to dara balstoties uz mazu informācijas apjomu. Liels kandidātu (partiju) skaits situāciju šīm personām pasliktina vēl vairāk, jo balsotāja atbildība izanalizēt partiju sarakstus, arī partiju vērtības, mērķus un to līdzšinējo darbību, palielinās. Vēlētājs, kurš līdz šim nav bijis ieinteresēts politikā, no šī procesa izvairīsies, kā rezultāta var realizēties divi scenāriji. Vēlēt dosies persona, kurai nepiemīt pietiekami plašs informācijas daudzums, lai izvēlētos savām vērtībām visatbilstošāko partiju un potenciālos deputāts vai sliktākajā gadījumā vēlēt šī persona nedosies vispār, jo tā nespēs pieņemt nedz objektīvu, nedz savām interesēm atbilstošu, nedz jebkādu lēmumu.

Ievērojama ir arī apkārtējās vides ietekme uz cilvēka izvēli doties balsot vai palikt pasīvam. Respektīvi, ja personai apkārtējā vidē, tas ir ģimene, tuvinieki, vēlēšanu process tiek popularizēts un raksturots kā būtisks mūsu sabiedrības labklājībai un izaugsmei, tad iespēja, ka attiecīgā persona dosies pieņemt lēmumu uz vēlēšanu iecirkni ievērojami palielinās. Otra spektra galā ir indivīds, kurš ap sevi kultivē to sabiedrības daļu un mediju telpu, kura aktīvi noliedz šīs demokrātiskās izpausmes nepieciešamību. Šajā vidē iespējams tiks izplatīta iepriekš minētā ideoloģija par vēlēšanu bezjēdzību un to, cik bezspēcīgs un mazvērtīgs ir indivīda viedoklis attiecībā uz vēlēšanām, arī zināšanu un plašākas informācijas ieguve nebūs tik aktuāla.

Ir būtiski pieminēt, ka minētie faktori nav viens otru izslēdzoši. Katrs no minētajiem faktoriem spēj pastāvēt pats par sevi, nesaistot sevi savā starpā. Iespējama arī pretēja situācija, tomēr skaidrs ir viens – zemās vēlēšanu aktivitātes ietekmējošie faktori ir tik tiešām daudz un dažādi, un ir teju neiespējami izvīzīt tikai vienu vai divus par galvenajiem iemesliem, tāpēc mēs vispirms apkopojām statistikas datus par vēlēšanām.

2019. gadā veiktā Eiroparometra aptauja liecina, ka 75% Eiropas jaunieši (vecuma posmā no 15 līdz 30 gadiem) ir iesaistījušies kāda organizētā kustībā, vairāk nekā septiņi no desmit jaunieši bija nobalsojuši vietējās, valsts vai Eiropas Savienības vēlēšanās, bet trešdaļa pēdējo 12 mēnešu laikā iesaistījusies organizētās brīvprātīgās aktivitātes.

(<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2224>) Tomēr, apskatot datus tieši par Latvijas jauniešu kopējo pilsoniskās iesaistes līmeni, ir vērojama liela atšķirība. Pētījuma dati atklāj, ka Latvijā tikai 17% jauniešu iesaistās nevalstisko organizāciju darbībā, 19% apmeklē jauniešu centrus, 22% iesaistīti jaunatnes organizācijās un 24% jauniešu projektos.

(https://www.bernulabklajiba.lv/wp-content/uploads/2019/04/Well-being-of-Young-People-in-the-Baltic-States_2018_LAT_Kopsavilkums.pdf)

Šie dati mums palielināja interesi uzzināt par jauniešu līdzdalību Bauskas Valsts ģimnāzijas vidū. Mūsu grupa izveidoja trīs aptaujas, kas mums palīdzēja saprast patiesos cēloņus un mēģināt rast risinājumus, kas spēs ietekmēt mūsu valsts nākotni saistībā ar jauniešu līdzdalību.

Anonīmā aptaujā, kurā piedalījās 40 Bauskas Valsts ģimnāzijas skolēni vecuma posmā no 14 - 18+ gadiem, mēs centāmies rast atbildi uz jautājumu, cik liela nozīme jauniešu dzīvēs ir vecāku piemēram - vai vecāki paši ir atbildīgi un iesaistās vēlēšanās. Pēc aptaujas rezultātiem, kas pierāda 100% pārliecību uz jautājumu "Vai tavi ģimenes locekļi iesaistās vēlēšanās?" varam secināt, ka Bauskas Valsts ģimnāzijas skolēnu ģimenes locekļi aktīvi iesaistās vēlēšanās, kas rada labu piemēru mums, jauniešiem. Jaunietim lielākais spogulis ir viņu paša ģimene. No ģimenes jau kopš bērnu kājas ir ielikas zināšanas par mūsu valsti, par politiku un par to, cik atbildīgam pilsonim ir jābūt.

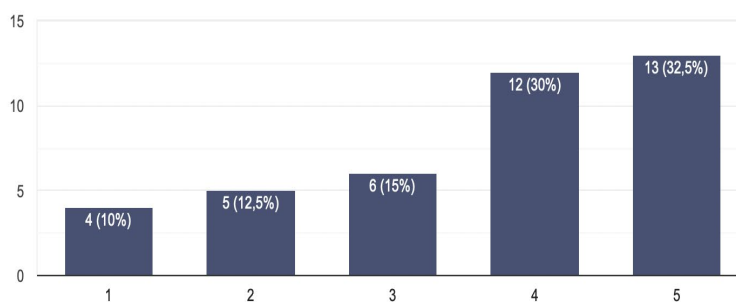
Ir dažādi varianti pēc kādiem kritējiem ir iespējams izvēlēties tieši to - par ko balsot. Veicot šo aptauju, mūsu mērķis bija izzināt kritērijus pēc kādiem ģimenes locekļi dodas balsot, kas visticamāk ietekmē jaunieša izvēli un, uzklusot vecākus, izdarīs tādu pašu izvēli arī nākotnē. Rezultāti atklāj, ka lielākā daļa, kas ir 75%, vecāki/tuvinieki savu izvēli izdara pēc izlasītā deputātu kandidātu programmā, tomēr lielu lomu (42,5%) spēlē arī izlasītais sociālajos medijos (reklāmās, soc. tīklu vietnēs u.c.). Pēc tā var secināt, ka liela daļa no cilvēkiem ietekmējas no reklāmām, sociālajiem tīkliem un vēl joprojām mūsdienās ir aktuālas deputātu kandidātu programmas, jo tieši no tām ir iespēja iepazīties ar sev vēlamu deputātu un izdomāt, kam atdot savu balsi. Tomēr ir cilvēki, pēc mūsu aptaujas datiem - tieši 12, kas gadu gadiem pieturas pie viena un tā paša, neko nemainīdami savos uzskatos.

Lai izprastu vairāk jauniešu nostāju līdzdalībā un viņu domas par balsošanu, uzdevām jautājumu par to, kāda ir viņu personīgā attieksme pret vēlēšanām. Mums par prieku - 32,5% uzskata, ka vēlēšanas viņu dzīvē ieņem lielu lomu, tās ir svarīgas un pret tām izturas ļoti nopietni. 30% (skalā no 1 - 5, kur 1 ir neinteresē un 5 - ļoti svarīgi) atzīmēja - 4 - kas nozīmē, ka viņu dzīvē vēlēšanas ir vairāk svarīgas

Kāda ir tava personīgā attieksme pret vēlēšanām?

Kopēt

40 atbildes

nekā nav. Pēc tā varam secināt, ka Bauskas Valsts ģimnāzijas lielākā daļa skolēnu ir atbildīgi, viņu dzīvē balsošanai un sava viedokļa izteikšanai ir svarīga nozīme.

Vēlējāmie uzzināt skolas biedru aktivitāti vēlēšanās līdz šim. Izveidojām anonīmu aptauju, kur atbildēja 43 Bauskas Valsts ģimnāzijas indivīdi. 74,4% aptaujāto atzina, ka nav piedalījušies nevienās vēlēšanās. Uz jautājumu - kāpēc nepiedalījies vēlēšanās? - tika atzīti vairāki iemesli - vecuma ierobežojums, vēlēšanu iecirkņa atrašanās vieta, veselības problēmas, politisko zināšanu trūkums, neieinteresētība, tomēr citi pat uzskata, ka no viņu balss īsti nav jēga. Šie visi iemesli pierāda un pārliecina par mūsu iepriekš izvirzītajiem cēloņiem.

Šobrīd lielākā daļa nav piedalījusies vēlēšanās vecuma ierobežojuma dēļ, tāpēc ticam, ka Bauskas Valsts ģimnāzijas skolēni brīdī, kad sasniegs pilngadību, ies un piedalīsies vēlēšanās. Mums interesē iemesli - kāpēc jaunieši vispār vēlas piedalīties vēlēšanās? Tāpēc mēģinājām to noskaidrot. Lielākā daļa atzina, ka vēlas piedalīties, jo vēlas būt atbildīgi pilsoņi, taču ir arī vēl citi iemesli, piemēram, 60,9% uzskata, ka viņu balss ir nozīmīga un tā var mainīt nākotni, tāpat skolēni arī uzskata, ka viņi ir jau patstāvīgi, lai pieņemtu lēmumu.

Šobrīd tiesības piedalīties vēlēšanās ir visiem Latvijas pilsoņiem, kuri vēlēšanu dienā ir sasnieguši 18 gadu vecumu. Šis likums pierāda to, ka daudziem skolniekiem nemaz nav tiesības piedalīties vēlēšanās. Mūsu grupai bija interesanti uzzināt Bauskas Valsts ģimnāzijas skolnieku nostāju par jauniešu piedalīšanos vēlēšanās pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas. Uz jautājumu "No cik gadiem, pēc Jūsu domām, vajadzētu būt atļauts balstot?" 73,6% respondenti uzskata, ka tomēr vēlēšanās būtu jābūt tikai no pilngadības sasniegšanas. Uz atvērto jautājumu "Kāpēc, pēc Jūsu domām, balsot būtu atļauts tikai no 18 gadiem?" skolnieki atbild, ka nepilngadīgs jauniešs ir viegli ietekmējams, tā nebūtu objektīva balss, drīzāk atpoguļotu to, ko vēlas vecāki, apkārt esošie tuvie cilvēki, ka cilvēki pirms 18 gadiem ir pārāk jauni, lai veiktu tik svarīgus lēmumus, jaunieši nav tik ļoti izglītoti, nav sagatavoti. Šis apliecina iepriekš izvirzītos cēloņus par to, ka jaunieša dzīvē svarīgu lomu spēlē vecāki/tuvinieki. Ja apkārtējie aktīvi piedalīsies un būs atbildīgi pilsoņi, tad arī krasi pieaug iespēja, ka jauniešs ņems piemēru no viņiem.

Pēc aptaujas rezultātiem var spriest, ka daudz jauniešu nav informēti par to, cik ļoti svarīga ir katra mūsu balss. Katra atsevišķa balss veido ietekmīgu kopumu - tā ir privilēģija, kura pienācīgi jāizmanto, no kura tad arī beigās būs atkarīgs kopējais rezultāts. Tomēr, protams, Bauskas Valsts ģimnāzijas vidū ir arī skolnieki, kas uzskata, ka tieši no viņa var būt atkarīgs gala iznākums - "Protams, ikviena balss var mainīt rezultātu uz labāku vai sliktāku pusi, varbūt tā būs tava balss, kas ievēlēs noteikto partiju pirmajā vietā," kādas skolnieces atbilde ir sekojoša - "Viens par visiem, visi par vienu".

Lai uzzinātu kāda nostāja par vēlēšanām, par balsošanu jauniešu vidū, cēloņiem un problēmām ir pieaugušam cilvēkam, mūsu grupa devās intervēt Bauskas Valsts ģimnāzijas latviešu valodas un vēstures skolotāju Kasparu Kalēju (22 gadu vecs). (Intervija pielikumā)

Sarunā ar skolotāju uzzinājām, ka viņš pats ir pozitīvi noskaņots, ieinteresēts politiskajās darbībās un labprāt piedalās vēlēšanās - "Politīķis nav tikai "es", politīķis ir "mēs"". Arī pieaudzis cilvēks uzskata, ka jaunieši pārāk maz interesējas par politiku, kas ar laiku būs nākotnes problēma. Ar jauniešu palīdzību varētu kāpināt visus balsošanas rādītājus, tomēr, ja jauniešim trūkst izpratne, ko vispār dara deputāts un kādi ir viņa pienākumi, tad nav iespējams uzspiest cilvēkam darīt kaut ko, ko viņš nepārzina.

Kā jau minējām sākumā, tad demokrātija un vēlēšanas "iet roku rokā". Intervijā skolotājs apstiprina, ka vēlēšanām ir būtiska, vistiešākā un vislielākā nozīme demokrātijā. "Šī pilsoniskās līdzdalības aktivitāte, ko mēs saucam par vēlēšanām, ir galvenais faktors, lai, pirmkārt, mēs saprastu, cik liela daļa no sabiedrības ir tie, kuri ir pilsoniski aktīvie iedzīvotāji. (...) Vēlēšanas būtībā parāda sabiedrībai nostāju jautājumos - ko mēs gribam redzēt, kādas vērtības mēs atbalstam."

Pēc sarunas mēs varam secināt, ka mūsu izvirzītā hipotēze apstiprinājās. Intervijā ar mūsu skolas skolotāju uzzinājām, ka jaunieši mūsu vecumā ir pārāk neizglītoti par politiskajiem jautājumiem, un paši neiesaistās, lai attīstītu savu līdzdalību.

Protams, ir cilvēki, arī jauniešu vecumā, kuriem interesē politika. Tāpēc tieši šiem - 23 respondentiem - mēs uzdevām jautājumus un uzzinājām viņu

viedokli un zināšanas par politiskiem jautājumiem, partijām un deputātiem. Interesanti uzzināt kādas problēmas, viņuprāt, ir saskatāmas politikā. Pēc aptaujas rezultātiem 78,3% atzīmēja, ka lēmumu pieņemšana šaura loka interešu aizstāvēšanai ir viena no galvenākajām problēmām, taču gluži neatpaliek arī nestabilitāte ar 56,5% un neprognozējama rīcība ar 60,9%. Pēc šiem rezultātiem varam secināt, ka cilvēki jau jaunā vecumā neuzticās politiķiem un viņu solījumiem.

Sekojoši esam izvirzījuši un piedāvājam priekšlikumus un idejas problēmas risināšanai un kopējo rādītāju uzlabošanai.

Kā pirmo priekšlikumu un iespēju risināt problēmu vēlamies piedāvāt ikdienišķu, tomēr

izteikti būtisku rīku - savstarpējā komunikācija. Atsaucoties uz zemas balsošanas aktivitātes cēloņiem, viens no kuriem bija apkārtējā vide, ir svarīgi saprast, ka katrs indivīds ir tas, kas veido šo vidi. Pirms doties balsot, svarīgi būtu atgādināt saviem tuviniekiem, kā arī tuvāko draugu un paziņu lokam, ka tuvākajā laikā norisināsies vēlēšanas, sekojoši mudināt šos cilvēkus paust savu viedokli un doties vēlēt. Pastāv arī iespēja, ka cilvēki, kuri saņēmuši aicinājumu piedalīties vēlēšanās, šo ķēdi turpinās, radot plašu rezonansi.

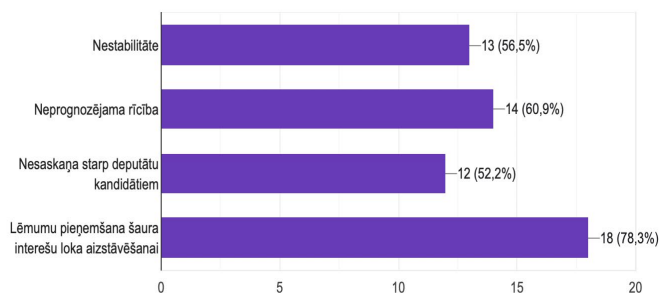
Jaunieši lielu savu ikdienas daļu pavada sociālajos medijos. Tieši tāpēc ir apstiprināts fakts, ka cilvēki var ietekmēties un atsaukties uz sociālo mediju reklāmām. Mūsu grupa centās izveidot risinājumus, kas spētu uzrunāt jauniešus caur interneta vidi. Izveidojām vairākus saukļus, kas, mūsaprāt, varētu uzrunāt tieši jauniešu grupas indivīdus. Izveidoti saukļi varētu tikt izsūtīti savām paziņām, lai uzrunātu cilvēkus. Šādi varētu tikt palielināti vēlēšanu rādītāji. Apstiprinoties uz iepriekš izvirzītajiem pieņēmumiem - ja tavi tuvie, tavi draugi izdarīs spiedienu uz tevi un parādīs labo piemēru, tad arī tu, iespējams, sekosi viņiem un izdarīsi pareizo izvēli - iesi balsot. (Visi mūsu izveidotie saukļi pielikumā)

Atsaucoties uz mūsu izvirzītajiem piedāvājumiem šādā veidā mēs varam ietekmēt balsošanas aktivitāti, ko apsīrina arī prakses. Pirms 2019.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām, Bauskas Valsts ģimnāzijas 12.klases skolēni veica iepriekš minētās procedūras, atgādinot sev un izsūtot mudinājumu tuvākajam paziņu lokam par vēlēšanu esamību un aicinot attiecīgās personas doties vēlēt. 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanu aktivitāte Bauskas novadā no iepriekšējām ES vēlēšanām, kas norisinājās 2014. gadā, uzrāda 3,26% pieaugumu, proti, 2019.gadā vēletāju aktivitāte Bauskas novadā bija 28,04%, savukārt 2014.gadā - 24,78%. Iegūtie rezultāti liek domāt par to, ka apkārtējo cilvēku uzrunāšana var uzlabot vēlēšanu aktivitāti. Tas pierāda, ka tas strādā un cilvēki ietekmējas no citiem, no sociālajiem tīkliem un reklāmām.

Labi saprotams, ka jauniešus ir iespējams uzrunāt ne tikai caur interneta vidi, runājot ar viņiem, bet arī ar uzskates materiāliem, kas ir izvietoti, piemēram, skolā. Lielu savu ikdienas daļu jaunietis pavada skolā, tāpēc uzskatām, ka labs risinājums, lai uzrunātu

Kādas problēmas saskati politikā?

23 atbildes

jauniešus, būtu izveidot plakātus. No iepriekš izveidotajiem saukļiem mēs izgatavojām vairākus plakātus. Šos plakātus varētu izvietot pa visu skolu - pie galvenās ieejas, gaitenā - tur, kur visbiežāk uzturas cilvēki, lai tos arī ievērotu.

Šo metodi izmantojām 2022. gada 14. Saeimas vēlēšanās, lai uzrunātu un ieinteresētu jauniešus skolā, kas sasnieguši pilngadību, iet balstot. Precīzi rezultāti diemžēl mums nav, kā tas mudināja jauniešus balsot. Tomēr pieņemam, ka vismaz kāds ietekmējās un, redzot šo mudinājumu, aizgāja un nobalsoja. Salīdzinot ar 2018. gada 13. Saeimas vēlēšanu rezultātiem, kad nobalsojuši bija 55,15% balsstiesīgo, 2022. gada 14. Saeimas vēlēšanās nobalsojuši bija 62,82% balsstiesīgo, kas liecina par to, ka rezultatīvi rādītāji ir pieauguši. Tas mums palielina cerības, ka kāds no Bauskas Valsts ģimnāzijas pilngadīgajiem skolēniem piedalījās vēlēšanās, ietekmējoties no šī plakāta. (<https://sv2022.cvk.lv/pub/bauskas-novads/aktivitate>, <https://sv2018.cvk.lv/pub/Activities?locationId=IJT%2FxFxOyZEtpIrAJTOiw8%2Bg%3D%3D>).

Par līdzvērtīgi svarīgu uzskatām ne tikai verbālu vai vizuālu atgādinājumu doties vēlēties, bet arī mudinājumu video rullīša formātā. Nav noslēpums, ka jaunieši lielu daļu sava laika pavada internetā, kā rezultātā tie neuztver vizuālo informāciju sev apkārt. Arī īsziņas, kurā pausta atgāde, var tik palaistas garām. Šo problēmu varētu atrisināt vizuāls materiāls, kas būtu pieejams interneta vidē un spētu efektīvāk uzrunāt balstiesīgus jauniešus doties vēlēties, kā arī vairotu topošo vēlētajū interesi un iniciatīvu balsot. Līdzīgu video materiālu izveidojām arī mēs, attēlojot fikcionālu situāciju, kurā attēlota savstarpēja saruna starp fiktīviem tēliem par to, kā iespējams izmainīt sabiedrībai aktuālu problēmu ar balsošanas palīdzību. Scenāriju ir iespējams modificēt, aktualizējot un attēlojot dažādas nepilnības, kuras atrisināt iespējams ir nevis pasīvi, bet, kad nepieciešams, doties uz vēlēšanu iecirkni un vēlēties.

Kā vēl viens no mūsu ideju risinājumiem bija ar gadiem izveidot elektroniskās vēlēšanas, kas varētu atļaut cilvēkiem piekļūt ērtāk un izdevīgākā veidā vēlēšanu sistēmai. Mūsu grupas ideja - izveidot tādas vēlēšanas, kas atļautu balstot caur internetu, lai cilvēki varētu balsot no jebkuras pasaules vietas, balsot no mājām, tas aizņemtu daudz mazāk laiku gan jauniešiem, kam daudz laiku aizņem mācības, gan strādājošiem cilvēkiem, kas savas ikdienas gaitas ir izplānojuši jau krietni uz priekšu. Mūsuprāt, tas noteikti palielinātu vēlēšanu rādītājus un cilvēki balsotu ar lielāku atdevi.

Iepriekš izveidotajā aptaujā arī iekļāvām šo jautājumu, lai uzzinātu citu jauniešu viedokli par to - vai būtu pieļaujama balsošana caur internetu. No 53 respondentiem 67,9% atbalsta elektronisko balsošanu. Pēc rezultātiem varam secināt, ka šādi uzskata vairāk nekā puse no aptaujātajiem, kas tiešām liek apdomāt šādu iespēju. Uz atvērto jautājumu, kur vēlējamies noskaidrot - kāpēc jaunieši atbalsta/neatbalsta? - tika minēti vairāki iemesli. Liela daļa piekrīt, ka tas ir daudz ērtāk, vieglāk, aizņemtu mazāk laika, tomēr citi atzīst, ka, viņuprāt, tas būtu pārāk nedroši, rezultāti var tikt viltoti, būtu pārāk liela sistēmas uzlaušanas iespējamība.

Balstoties uz iegūtajiem rezultātiem, nonākam pie secinājuma, ka Bauskas Valsts ģimnāzijas skolēni kopumā ir aktīvi jaunieši, kas interesējas politiskajos jautājumos. Lai gan lielāka daļa vēl šobrīd nav nobalsojuši, ceram, ka, pienākot atbilstošajam vecumam, visi piedalīsies vēlēšanās. Būs jaunieši, kas mainīs Latvijas valsti uz labāku pusi ar savu nostāju, savām darbībām un degsmi. Lai gan intervijā ar Bauskas Valsts ģimnāzijas skolotāju sapratām, ka pieaugušu cilvēku viedoklis nav par labu mūsdienu jauniešiem, uzskatām, ka, sākot ar mazumiņu, mēs, jaunieši, esam gatavi gāzt kalnus un rast risinājumus, lai Latvijas nākotni darītu labāku. Piedāvājam skolā vairāk izglītēt skolēnus, pilnveidot plakātus un uzziņas materiālus, lai jaunieši būtu ziņošāki par katras balss spēku un vēlēšanu kā demokrātijas pamata nozīmi. Mēs dzīvojam valstī, kuras iekārta paredz, ka vara pieder cilvēkiem. Ir laiks šīs tiesības izmantot.

Atsauces

- <https://sv2022.cvk.lv/pub/velesanu-rezultati>
- <https://pv2021.cvk.lv/pub/bauskas-novads/velesanu-rezultati>
- <https://epv2019.cvk.lv/pub/aktivitate>
- <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2224>
- https://www.bernulabklajiba.lv/wp-content/uploads/2019/04/Well-being-of-Young-People-in-the-Baltic-States_2018_LAT_Kopsavilkums.pdf
- <https://sv2022.cvk.lv/pub/bauskas-novads/aktivitate>
- <https://sv2018.cvk.lv/pub/Activities?locationId=IJT%2FxOyZEtpIrAJTOiw8%2Bg%3D%3D>

Pielikumā

- Saukļi
- Plakāti
- Intervija ar vēstures un latviešu valodas skolotāju Kasparu Kalēju
- Aptaujas anketas dati
- Video rullītis